

Handläggare:
Beatrice Hasani
08 508 18 095

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2017-05-18

Aktivitetsparken Måsen – resultat av medborgarbudgeten

Inriktningsbeslut

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av de inledande momenten i medborgarbudgetprocessen om parken Måsen i Fagersjö.
2. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att projektera för genomförande av upprustning av parken enligt resultatet av medborgarbudgeten och förvaltningens förslag, och att därefter återkomma till nämnden med underlag för ett genomförandebeslut.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Under nämndsammanträdet i oktober 2016 uppdrog stadsdelsnämnden åt förvaltningen att inleda genomförandet av medborgarbudget 2 för en aktivitetspark i parkleken i Fagersjö.

Tjänsteutlåtandet redogör för den processen som har genomförts och den skiss som invånarna i Fagersjö varit med och tagit fram på hur de vill att den framtida parken Måsen ska vara. Skissen ska ligga till grund för projektering av parken Måsen under hösten 2017.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab i samråd med avdelningen för ekonomi, stadsmiljö och strategi och trafikkontoret.

Bakgrund

En försöksverksamhet för ökat demokratiskt deltagande och inflytande samt samhällsservice inleddes i Fagersjö 2015. Metoden medborgarbudget användes för att stärka medborgarnas inflytande.

Under nämndsammanträdet i oktober 2016 uppdrog stadsdelsnämnden åt förvaltningen att inleda genomförandet av medborgarbudget 2 för en aktivitetspark i parkleken i Fagersjö.

Budget för upprustning av Fagersjö parklek

Stadsdelsnämnden har av kommunfullmäktige tilldelats 7,9 miljoner kronor för upprustning av Fagersjö parklek¹ (se streckad yta på bilden på nästa sida). Ansökan var utformad så att medlen tilldelas nämnden under åren 2017-2019, där 0,5 miljoner kronor är avsatta för projektering första året. Budgeten för upprustningen utgör medborgarbudgeten, både byggnationen av parken och utrustningen till parken. Medlen avser den centrala delen av parken.

Tidigare har en konstgräsplan anlagts, plaskdammen upprustats och ytorna med gungställningar gjorts i ordning. I den centrala delen har endast utsliten lekutrustning bytts ut. I övrigt har inget gjorts de senaste 20 åren. På ytan finns idag en inhägnad lekylta för små barn, en klätterställning för äldre barn, en grillplats och en skejtboardramp. I övrigt är det lite buskage, gräs och stora grusytor.

Förvaltning ansökte även om stöd till utemiljöer i vissa bostadsområden hos Boverket under hösten 2016 och blev beviljad 1,35 miljoner kronor under åren 2016-2018. Detta stöd har delvis använts för genomförandet av medborgarbudgetprocessen för Måsen och kommer delvis att nyttjas till byggnationen.

¹ Framöver kommer aktivitetsparken att refereras till som parken Måsen. Det har varit arbetsnamnet under medborgarbudgeten och är nu vedertaget.

Figur 1 Streckad yta markerar parken Måsen i Fagersjö

Medborgarbudget för parken Måsen

Vid nämndsammanträdet i oktober 2016 uppdrog nämnden åt förvaltningen att förslagen till upprustning av parken skulle tas fram med hjälp av en medborgarbudgetprocess. Förhoppningen var att invånarna i Fagersjö tillsammans skulle skapa en yta som är till för alla i området och som alla kan vara stolta över. I det ärendet framhölls att tyngdpunkten i medborgarbudgetprocessen skulle ligga på dialogmomentet för att sammanföra invånarna i ett gemensamt syfte. Behovet av fler direkta samtal mellan invånarna är en av lärdomarna som drogs från den förra medborgarbudgetprocessen kring Mötesplats Fagersjös verksamhet.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har studerat och arbetat med medborgarbudgetprocesser under en längre tid och har formulerat sju steg för en medborgarbudgetprocess:

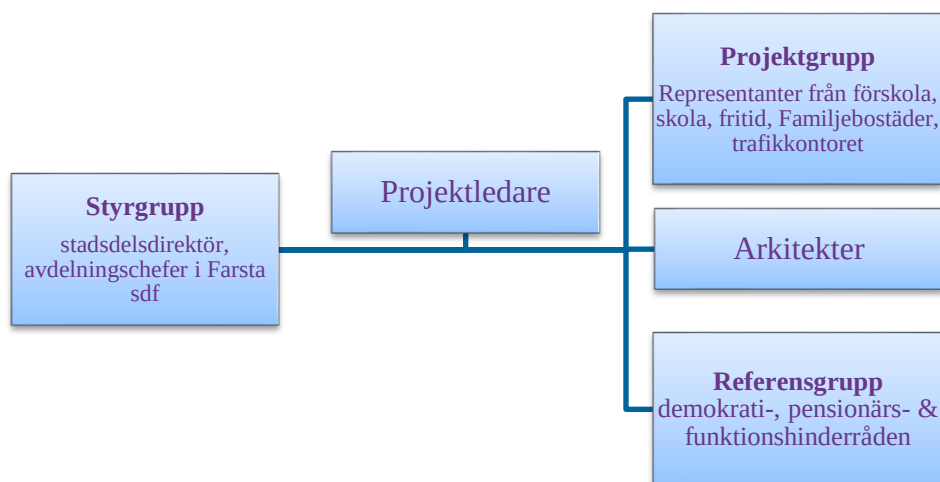
1. Ta fram kriterier för hur prioriteringarna ska gå till
2. Marknadsför för att involvera så många som möjligt i området i dialogerna
3. Idégenerering där invånarna får komma med idéer på hur resurserna ska användas
4. Arbeta med idéerna tillsammans med invånarna och välj ut ett antal för prioritering
5. Rösta, låt invånarna prioritera vilka idéer som ska genomföras
6. Gå igenom idéerna tillsammans med invånarna i området
7. Följ upp

Detta tjänsteutlåtande redogör för de steg som genomförts hittills i medborgarbudgetprocessen för Måsen, steg 1-4, och de resultat som utmynnat därifrån. Resterande steg kommer att genomföras under hösten 2017.

Målsättningen för de inledande stegen, 1-4, har i denna process varit att ta fram ett inriktningsbeslut för parken inför projekteringsfasen, hösten 2017. Tjänsteutlåtandet avser att beskriva den process som hållits, presentera resultaten av processen samt redovisa den skiss som invånarna i Fagersjö har tagit fram, med hjälp av arkitekter, för hur de vill att framtida parken Måsen ska se ut. Den skissen ska stå som underlag för projekteringen.

Projektplan och organisation för medborgarbudget 2

Projektorganisationen för processen har varit omfattande för att säkerställa en heltäckande bild över Fagersjöbornas önskemål kring parken men också för att förankra inom förvaltningen och andra berörda parter i Stockholms stad. I det arbetet har Farsta stadsdelsförvaltning arbetat nära trafikkontoret samt Familjebostäder, som är det dominerande kommunala bostadsbolaget i området. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor, och även nämndens demokratiråd, har fungerat som referensgrupper för att ge sin syn på frågor rörande bland annat tillgänglighet.

Figur 2 Måsens projektorganisation

En projektplan togs fram med kriterier för deltagande och prioritering. Kriterierna förmedlades vid varje tillfälle då förvaltningen träffade invånarna.

Kriterier för deltagande i medborgarbudgetprocessen

- För att kunna delta i processen ska man vara bosatt i Fagersjö.
- Idéerna tas fram av invånare och bearbetas därefter av tjänstepersoner och arkitekter.
- Det förslag som slutligen presenteras ska fastställas av stadsdelsnämnden.

Det har varit viktigt att säkerställa att barn är med i processen eftersom det är de som nyttjar parken mest idag. Dessutom är det verksamhet i parken, både parklek och fritidsgård. Därför behövs vissa funktioner i parken.

Kriterier för prioritering av förslag till parken

- Funktioner ska inrymmas i det skissade området och inom budgeten (7,9 miljoner kronor).
- Funktioner ska inrymmas inom stadsdelsförvaltningens ansvarsområde.
- Aktivitetsparken ska attrahera en bred del av invånarna i Fagersjö vad gäller ålder, kön, funktionsvariation, etnicitet.
- Funktionerna ska vara ett komplement till andra saker i området.
- Funktioner som syftar till att stärka områdets sammanhållning och attraktion prioriteras.

I projektplanen lyftes även fram att förvaltningen under medborgarbudgetprocessen skulle nå invånare som normalt inte deltar i dialoger och utveckla metoder för hur man kan nå dessa grupper. Det var även viktigt att de invånare som deltog i processen var medvetna om att de deltog i en demokratisk process och förstod vad en medborgarbudget är och varför förvaltningen valt denna metod. Därtill var det viktigt att invånarna var delaktiga i hela förloppet för att se utvecklingen – hur deras tankar och förslag omvandlats till en skiss över en ny park. I syfte att ha en översikt över hur väl dessa målsättningar uppfylldes tog förvaltningen fram vissa mätetal, där invånare definierades som personer bosatta i Fagersjö:

- Antal invånare som deltar på varje möte
- Andel kvinnor och män
- Andel barn (4-12 år)
- Andel unga (13-18 år)
- Andel vuxna (19-100 år)
- Andel personer med utländsk bakgrund

- Antal invånare som inte deltagit i den första medborgarbudgeten
- Antal invånare som deltagit i båda medborgarbudgetprocesserna
- Antal som deltar i omröstningen

Kommunikation

Inom projektgruppen gjordes en kartläggning över vilka personer förvaltningen ville nå och vilka kanaler som skulle nyttjas. Befintliga kanaler såsom stadens hemsida, anslagstavlor i området och förvaltningens månadsannons i lokaltidningen användes.

I samarbete med skolan och Familjebostäder affischerades det även i skolan och i bostadsbolagets trapphus. Information skickades också med i skolans veckobrev till föräldrar. Facebooksidan som användes under förra medborgarbudgetprocessen uppdaterades kontinuerligt.

Inför starten av processen fick alla hushåll i Fagersjö ett flygblad om medborgarbudgetprocessen. Under den första träffen (gåturen) deltog även tolkar för arabiska, kurdiska och spanska men det fanns inga sådana språkliga behov. Tolkningen till just dessa språk hade valts ut i samråd med förskolan och skolan. Det är de språken som är vanligast i Fagersjö.

Figur 3 Flygblad som delades ut till alla hushåll

Inför processen presenterade förvaltningens demokratisamordnare även arbetet för Samverkansgrupp Fagersjö, ett nätverk för representanter för föreningar aktiva i

Fagersjö, tjänstepersoner samt förtroendevalda. Dessutom så mejlades hyresgäst- och bostadsrättsföreningarna, intresseföreningar som Magelungens Vänner och Ett förenat Fagersjö samt andra i Fagersjö inför varje träff. I mejlen fick de information inför mötena. Under demokrativeckan i februari var demokratisamordnaren på plats i Fagersjö för att ta emot förslag och synpunkter. Detta hade annonserats och förmedlats i olika kanaler, men det kom inga invånare.

Genomförande av steg 1-4

Medborgarbudgetprocess 2 är indelad i följande etapper:

- Gåtur
- Framtidsverkstad
- Återkoppling i två omgångar från arkitekter
- Omröstning

Nedan finns en mer utförlig beskrivning av vad varje etapp inneburit och har resulterat i. Stegen har planerats och fastställts av arbetsgruppen bestående av projektledaren (demokratisamordnaren), förvaltningens parkingenjör, landskapsarkitekten från trafikkontoret och två arkitekter från SWECO. Förfarandet har diskuterats i projektgruppen, styrgruppen och demokratirådet (se organisationsskissen på sidan 4). Projektgruppen har deltagit i de olika stegen, både som assistenter i arbetet men även med verksamhetsexpertis.

1. Gåtur runt nuvarande parklek

Vad: Gåtur runt parken Måsen, stopp vid fem markerade platser.

Syfte: Få information om hur parken upplevs idag, vad som är bra, vad som är dåligt och vilka förbättringsförslag som finns.

Träffen inleddes med genomgång av medborgarbudgetprocessen kring parken, syfte, kriterier samt vad som skulle ske under träffen. Därefter genomfördes en gåtur runt parken med fem markerade stopp. Platserna ger en bra överblick på olika områden och fokuserar på olika saker som finns i parken idag. Den blankett som användes under gåturen återfinns i bilaga 1.

Gåturen genomfördes i grupper med en ledare samt en assistent. Grupperna varierade i storlek, men max tio invånare fick vara i en grupp för att säkerställa att alla fick komma till tals och att alla kände sig bekväma att tala inför grupp.

Alla invånarna fick en blankett med karta över parken där de fem punkterna var markerade. På baksidan av blanketten fanns utrymme för alla fem punkterna. Där kunde alla skriva vad som var dåligt, vad som var bra och ge förbättringsförslag. När alla hade fyllt i blanketten, berättade alla i gruppen för varandra hur de upplevde platsen och hur den kunde förbättras. Gåturen tog cirka en timme, assistenten antecknade allt som sades och ledaren säkerställde att alla fick komma till tals och ställde följdfrågor.

Figur 4 Gåtur i januari med vuxna deltagare

Gåturen genomfördes för att få information om hur parken upplevs idag, vad som fungerar och vad som inte fungerar. Mycket av det som kom fram fokuserade på det som fanns på plats idag, förslagen fick fokus på existerande funktioner och befintlig utrustning. Men det var bra att få inblick i vissa saker som pågår i parken, till exempel att det är många bilar som kör in trots att det inte är tillåtet. Det var viktig information från människorna som bor där.

Totalt 48 personer deltog under gåturen, 27 kvinnor och 21 män.

Gåturen hölls vid följande tillfällen:

- **28 januari för allmänheten, invånarna bjöds in.** Fyra grupper gick runt parken, det var ungefär tjugotvå deltagare, vissa avvek innan lunchen, därefter tillkom

några. Varierande åldrar, mellan 1 och 65 år.

Fjorton vuxna, varav sex kvinnor och åtta män.

Fyra flickor mellan 10 och 14 år.

Fyra barn under 10 år, en pojke och tre flickor.

- **2 februari med elevrådet på Fagersjöskolan.**

Nio elever mellan 8 och 11 år, sex flickor och tre pojkar.

- **9 februari med Ejdersns förskola.**

Sjutton förskolebarn i 5 års ålder, nio pojkar och åtta flickor. Träffen med förskolan hölls på förskolan av en pedagog, för att barnen skulle känna sig trygga. De fick inga blanketter utan pedagogen pratade med dem och visade kartan. Barnen fick berätta.

Alla synpunkter och förslag från gåturerna återfinns i bilaga 2.

2. Framtidsverkstad

Vad: Arbeta med värdeord och karta för att skapa en framtida park tillsammans med andra.

Syfte: Berätta hur man vill att parken ska se ut och vad som ska finnas där.

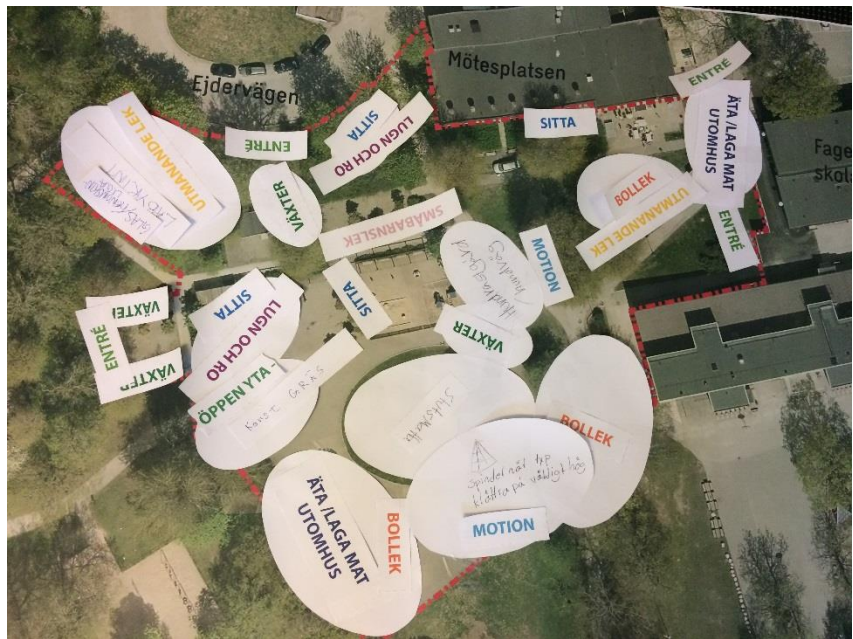
Alla synpunkter och förslag som kom in under gåturerna fördes samman. Arkitekterna tog fram en bubbelplan, se bilaga 3, som utgångspunkt för framtidsverkstaden. Utifrån diskussionerna som hade förts under gåturerna togs det även fram värdeord och bilder – entréer, sitta, småbarnslek, utmanande lek, motion, synas/visa upp sig, öppen yta, bollek, äta/laga mat utomhus, skydd från väder, lugn och ro samt växter. Dessa utgjorde grunden för övningen vid etapp två.

Framtidsverkstaden bestod av genomgång av gåturerna och vad som hade kommit fram där. Lite bakgrundsinformation gavs om medborgarbudgetprocessen och dess syfte. Därefter presenterades bubbelskissen som arkitekterna hade tagit fram. Deltagarna fick även se värdeorden.

Efter informationspasset delades deltagarna in i grupper och fick en tom karta över parken, se bilaga 4, och värdeorden i lappar. Hos varje grupp fanns en ledare som förde anteckningar och ställde frågor. Deltagarna fick placera värdeorden runtom i parken efter hur de ville ha parken och diskutera med varandra om hur man ville forma parken. Var skulle entréerna till parken

finnas? Var ville man sitta? Deltagarna gjorde alltså egna bubbelplaner.

Därefter placerades papper med värdeorden och bilder på varje ord vid borden (se bilaga 5). Alla deltagare fick pluppar för att markera på pappren vilken eller vilka bilder som representerade orden bäst för dem. Det gjordes för att få en indikation på hur man vill att parken ska utformas stilistiskt men också för att visa vad man menar med de olika orden. Efter det inslaget hängdes alla bubbelplaner upp och deltagarna fick gå runt och titta på planerna och placera pluppar på de värdeord och placeringar av orden man tyckte var bäst. Totalt skapades sex bubbelplaner. Med dem som ledning tog arkitekterna fram en skiss som utgångspunkt för den fortsatta processen. Den finns i bilaga 6.

Figur 5 Elevrådets bubbelplan

Framtidsverkstäder hölls vid följande tillfällen:

- **11 februari för allmänheten, invånarna bjöds in.**
Fyra grupper med 4-7 deltagare i varje, i varierande ålder, mellan 6 och 65 år.
Två grupper med barn. Ena gruppen mellan 6 och 10 år, två pojkar och tre flickor, den andra gruppen med tre flickor och tre pojkar i åldrarna 11-13 år.
Två grupper med vuxna och en ungdom: en grupp med fyra personer, varav tre kvinnor och en man. En annan grupp med sju personer varav fyra män och tre kvinnor, och en tonåring.
- **15 februari med fritidsgården i Fagersjö.**
Fem flickor mellan 12 och 14 år deltog, leddes av fritidsledaren.
- **20 februari med elevrådet på Fagersjöskolan.**
Nio elever i åldrarna 8-12, sex flickor och tre pojkar.
- På förskolan genomfördes ingen framtidsverkstad eftersom de redan hade önskat vad de ville ha i parken.

Vad: Återkoppla ritningar till invånarna utifrån alla diskussioner.
Syfte: Stämma av ritning, ge möjlighet till ytterligare synpunkter.

Utifrån bubbelplanerna tog arkitekterna fram en skiss på den framtida parken Måsen. Den återfinns i bilaga 7. I det arbetet har kriterierna för prioritering varit viktiga. Bubbelskisserna som togs fram av invånarna var olika och även plup্পandet på värdeorden. Här har arkitekterna tittat på det som sagts under hela resan och utifrån de förutsättningarna som finns i parken tagit fram ett förslag.

Under det första återkopplingsmötet fick allmänheten diskutera om det som arkitekterna presenterade stämde överens med det som invånarna påpekat och föreslagit. Skissen presenterades med lite information om hur man disponerat ytorna. Frågor som ställdes var: Motsvarar innehållsorden det ni vill ha på platsen? Ska vi lägga till eller ta bort något? Synpunkterna under den träffen återfinns i bilaga 8.

Totalt 19 personer deltog i den första återkopplingen, nio män och tio kvinnor.

Den första återkopplingen hölls vid följande tillfällen:

- **21 mars för allmänheten.**
Sju vuxna samt två barn, varav fyra män och fem kvinnor.
- **22 mars på Ejderns förskola i Fagersjö.**
Tio femåringar, fem flickor och fem pojkar.
- Återkopplingen med elevrådet hanns inte med på grund av sjukdom.

Synpunkterna från invånarna under den första återkopplingen omhändertogs och inarbetades i arkitekternas skiss.

Arbetsgruppen hade även en träff med pensionärsrådet och funktionshinderrådet för att få in deras erfarenhetsbaserade synpunkter. Även det fördes in. Allt detta sammanfördes i en slutlig skiss som utgör underlag för stadsdelsnämndens inriktningsbeslut och därefter grunden för projekteringen. Den skissen finns i bilaga 9.

Under den andra återkopplingen fick invånarna se skissen och lyfta frågetecken. Möjligheten att påverka var liten då invånarna hade varit med från början och skissen var ritad efter deras önskemål.

Totalt 24 personer deltog i den andra återkopplingen av skissen, 15 kvinnor och 9 män.

Den andra återkopplingen hölls vid följande tillfällen:

- **19 april för allmänheten.**
Åtta vuxna, varav två män och sex kvinnor. Av dessa var fyra pensionärer, tre kvinnor och en man.
- **20 april på Ejderns förskola i Fagersjö.**
Elva förskolebarn i 5-6 års ålder, sex pojkar och fem flickor.
- **20 april med elevrådet på Fagersjöskolan.**
Fem deltagare i åldrarna 9-11, en pojke och fyra flickor.

Figur 7 Återkoppling på Ejderns förskola

Figur 8 Återkoppling med Fagersjöskolans elevråd

4. Omröstning

Omröstningsmomentet är planerat till hösten 2017 och kommer att beröra val av viss utrustning. Invånarna kommer att få rösta om vilken klätterställning och utegym de vill ha.

Eftersom den här processen är så lång, även efter dialogmomentet, med projektering och byggnation, ser arbetsgruppen ett värde i att ha olika moment under resans gång för att påvisa vad som sker i parken och anpassa efter invånarnas synpunkter. Klätterställningen har varit ett väldigt omdiskuterat ämne, och då är det givet att invånarna får vara med och bestämma utformningen av den.

Parken Måsen – en park för alla

Den slutgiltiga skissen som ska ligga till grund för projekteringen återfinns i bilaga 10. Parken är uppdelad i sex delområden med olika funktion och innehåll. Delområdena sammanbinds med asfalterade gångar som är anpassade för skötselfordon där dessa behöver kunna ta sig fram.

På ritningen är varje delområde färgkodad med tillhörande inspirationsbilder. Bilderna visar funktioner och är inte exempel på exakta produkter.

Entréer

Det finns ett flertal entréer till parken Måsen. De norra och östra entréerna är inte tillgänglighetsanpassade då de utgörs av trappor eller har brant lutning. Från söder kan parken nås via en flack parkväg. Skötselfordon kan ta sig in i parken via Ejdervägen alternativt från söder. I dagsläget är obehörig fordonstrafik i parken ett problem. Målsättningen är att försvåra för dessa fordon att ta sig in i parken och samtidigt göra en flackare entré från Ejdervägen. Kopplingen mellan Ejdervägen och Fagersjöskolan/ bryggan vid Magelungen görs mindre tydlig genom att den smalnas av och får en avvikande markbeläggning. En ny flackare parkväg utreds mellan Ejdervägen och parken i nästa skede. Entréerna accentueras med vegetation i form av blommande träd och lökväxter.

Mötestorget

Mellan Fagersjöskolan och Mötesplatsen skapas ett entrétorg som vi kallar Mötestorget. Här kan man sitta och fika mot söderväggen där bord och bänkar placeras medan barnen leker i de små lekhusen eller gungar i hängmattan. Pingisbord och en streetbasketkorg på asfaltytan lockar ungdomar och kan ge platsen liv en större del av dygnet. De stora träden och gräsytorna bevaras och kompletteras med nya planteringar och olika typer av sittplatser som parksoffor, trädbänk och långbänk. Markbeläggningen av stenmjöl passar bra för boulespel.

Mittpunkten

Mittpunkten är parkens hjärta. Här samlas man för att grilla och äta. Över grillplatserna och bänkborden planeras ett stort tak som även sträcker sig in över småbarnsleken intill. En scen som riktar sig åt alla håll kan användas för dans och teater men fungerar även som sittplats. Scenen tillgänglighetsanpassas med en ramp. I slänten norr om scenen planeras en läktare med utsikt över parken.

Öppen gräsyta

Centralt i parken anläggs en öppen gräsyta med bänkbord som kan flyttas runt. Gräsytan ramas in av nyplanterade träd för skugga.

Småbarnslek

Småbarnsleken utgörs av sandyta för en liten klätterställning med rutsch och en baksandlåda som avdelas med en träspång försedd med specialritade träspaljéer för fantasilek och solskydd. En vippgunga för fyra personer placeras på gummiyta för att vara tillgänglig för funktionshindrade. Mellan ”öppen gräsyta” och småbarnsleken anläggs ett lekbuskage. Hela småbarnsleken inhägnas med ett trästaket som utformas med titthål och böjar för att bli en del av lekmiljön.

Lugna hörnan

I parkens norra hörn nedanför slänten skapas en lugn hörna i skuggan. Här kan man spela schack på de speciella schackborden eller sitta på en parksoffa och titta på perennplanteringen och samtidigt ha överblick över parken. På våren skymtas Magelungen längre bort.

Utmanande lek

Den utmanande leken består av två huvudattraktioner, en multisportplan med liten läktare samt en stor klätterlek.

Multisportplanen kommer att ha asfaltbeläggning som kan målas för ett få ett lekfullare uttryck. Vilken typ av klätterställning det kommer att bli ska invånarna ges tillfälle att rösta om. Tre leverantörer kommer att få presentera varsitt förslag. Invånarna får rösta på sin favorit och det förslag som vinner kommer sedan att placeras i parken.

Mellan plaskdammen, pulkabacken och den utmanande leken utökas gräsytan för att göra pulkaåkning säkert och ge plats för solbad och picknick intill plaskdammen.

De två väderskydden i området för den utmanande leken utgörs av träramar/ kuber som man kan sitta inuti. Ett antal solsoffor placeras i soligt läge med utsikt över sjön.

Två bodar för parklekens utrustning placeras i anslutning till parkvägen. Ytterväggarna på dessa kan utnyttjas för anslagstavla och väggfast lekutrustning.

Motion

Nedanför parkens sydvästra slänt anläggs ytor för rörelse och motion. I södra delen i form av en sandyta med lekutrustning för

snurrlek, i norra änden ett utegym. Vilken typ av utegym det ska bli kommer invånarna att få rösta om.

Hur har medborgarbudgetprocessen gått?

Medborgarbudgetprocessen om Måsen har mottagits väl av alla som deltagit. Många har tyckt att det har varit kul att vara så konkreta och arbeta på olika sätt, som man har gjort i de olika stegen.

Det har varit nästan samma deltagare vid varje tillfälle. Mot slutet tillkom några nya ansikten. Gåturen och framtidsverkstaden för allmänheten hölls på lördagar, och det bidrog nog till högre deltagande i varierande åldrar. Ett antal som deltog i denna medborgarbudgetprocess var även aktiva under den första processen om mötesplatsen.

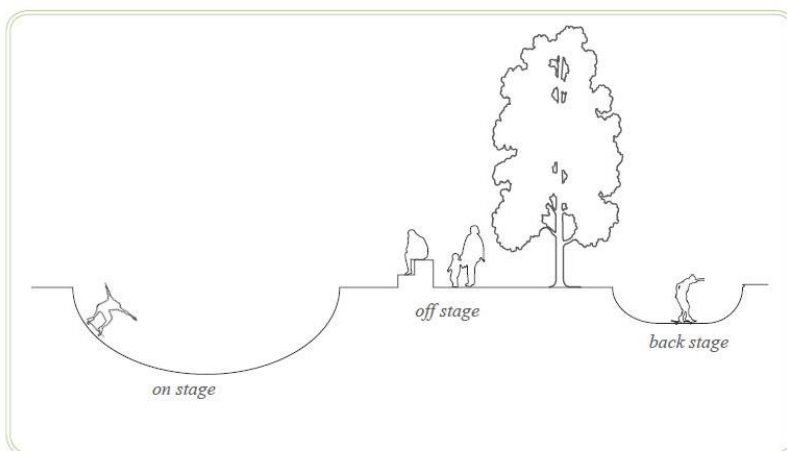
Köns- och åldersfördelningen bland de deltagande under steg 1-4 av medborgarbudgetprocessen har sett ut så här:

	Andel barn (4-12 år), procent	Andel unga (13-18 år), procent	Andel vuxna (19-100), procent	Andel män, procent	Andel kvinnor, procent
Gåtur	67	4	29	44	56
Framtidsverkstad	61	11	28	36	64
Första återkopplingen	63	0	37	47	53
Andra återkopplingen	67	0	33	42	48

Precis som i den första medborgarbudgetprocessen är en övervägande del av deltagarna kvinnor, men andelen män har ökat. Det har dock varit färre unga killar än tjejer med på de öppna dialogtillfällena. Där behöver förvaltningen arbeta mer för att nå ut.

Målet har varit att skapa en park för alla – oavsett kön, etnicitet, funktionsvariation och ålder. Vi har varit noga med att alla ska visa varandra respekt och lyssna på varandra. Att processen bygger på en lyhörd dialog där alla kommer till tals är en viktig aspekt när det gäller att nå målet om en jämställd park för alla.

Under processen har vi uppmuntrat deltagarna att se till olika människors behov som är kopplade till individen snarare än till kön. Vi har bland annat inspirerats av sociologen Geoff Erving. Erving använder sig av ett koncept som heter "on stage, off stage, back stage" (på, vid sidan om och bakom scenen). Under dagen eller under livet, beroende på vad det gäller, väljer människor att ta plats och visa upp sig, titta på eller vara aktiv utan publik. Finns det utrymme för det så kan alla människor växa utifrån sin egen begåvning, i sitt tempo. Måsen är idag mest känd som parklek och vi har arbetat för en mer multifunktionell och flexibel plats med ett varierat innehåll.

Figur 9 Illustrationen visar exempel på hur olika platser som kategoriseras som on stage, off stage och back stage kan se ut.

De flesta deltagare har varit barn och det har varit den dominerande målgruppen eftersom det finns både förskola, skola och fritidsgård nära parken.

Ett annat positivt inslag är projektgruppen och att processen har engagerat så många områden inom flera förvaltningar och enheter. Det har hjälpt att vi tillsammans suttit och diskuterat hur vi ska arbeta. Alla har varit delaktiga i processen och kunnat berätta om den.

Hur ser planeringen ut framöver?

Efter inriktningsbeslutet för parken Måsen inleds projekteringsfasen, som förväntas genomföras under hösten 2017. Samtidigt kommer omröstning kring klätterställning och utegym att genomföras. Projekteringen kommer att ligga till grund för kostnadskalkyl och byggnation, som planeras pågå under åren 2018-2019, med ett genomförandeärende till nämnden under våren 2018.

När kommunfullmäktige fattar beslut om budget 2018 under senhösten 2017 får stadsdelsnämnden kännedom om 2018 års tilldelning av investeringsmedel. Då kan nämnden ta ställning till om det är möjligt att använda en del av den egna investeringsbudgeten för att påskynda färdigställandet av Måsen.

Nämndens driftbudget kommer att öka i och med upprustningen av Måsen, men hur mycket kan inte beräknas i detalj i det här tidiga skedet av processen. Den beräknade driftkostnaden kommer istället att redovisas i genomförandeärendet.

Synpunkter från referensgrupp – pensionärsrådet och funktionshinderrådet

Vid referensgruppsmötet med pensionärsrådet och funktionshinderrådet inkom synpunkter på den första skissen. Det gällde bland annat placering av boulebana, att den skulle vara mer centralt placerat för att uppnå mer blandning av åldersgrupper. Den skulle också vara markerad och inte bara en stenmjölsyta. Det har arkitekterna tagit till sig och ändrat placering.

Ledamöter från funktionshinderrådet påpekade att ledstråk behövs. Det ska vara underlag som ska gå att köra rullstol och rullator på. Det måste finnas lekredskap som även barn med funktionsvariationer kan använda. Tillgänglighet har varit en viktig aspekt i hela processen, det är svårt att ta sig in i parken på grund av höjdskillnader men väl inne i parken är det enklare. Arkitekterna kommer att arbeta vidare med den aspekten för att säkerställa att parken är tillgänglig.

Båda råden lyfte även att det är viktigt att dra el till scenen för att den ska användas. Det är något som vi kommer att titta närmare på i nästa skede.

Tillgång till toalett och vatten har också varit viktiga synpunkter. Tyvärr kommer vi i denna process inte att kunna placera ut toaletter eftersom driften är orimligt dyr. Toalett finns på fritidsgården och på Mötesplats Fagersjö, som båda ligger alldeles intill parken. Sopkorgar är också något som både referensgrupperna och invånarna i Fagersjö har påpekat behövs. Det kommer att tas upp i den fortsatta planeringen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av de inledande momenten i medborgarbudgetprocessen om parken Måsen i Fagersjö. Nämnden föreslås uppdra åt förvaltningen att projektera för genomförande av upprustning av parken enligt resultatet av medborgarbudgeten och förvaltningens förslag, och att därefter återkomma till nämnden med underlag för ett genomförandebeslut.

Bilagor

1. Gåtur-blankett
2. Synpunkter och förslag efter gåturer runt Måsen
3. Bubbelpplan efter gåturer
4. Karta över en tom Måsen
5. Värdeord och bilder
6. Bubbelpplan efter alla framtidsverkstäder
7. Detaljerad skiss
8. Synpunkter efter första återkopplingen
9. Slutgiltig skiss